

LELY fietstocht langs cultuur en natuur (fietsknooppunten).

Introductie.

De geschiedenis van Lelystad is misschien kort, maar lang voor de inpoldering vinden we sporen van bewoning en activiteit.

De Swifterbanters waren hier zo'n 6000 jaar geleden actief, en toen de zeespiegel steeg, toonden de vele scheepswrakken een levendig verkeer over het water.

En vooral in de tweede wereldoorlog zijn veel vliegtuigen in de golven verdwenen.

De verhalen van de bemanningen zijn vaak indrukwekkend. Vele zijn overleden, maar er waren soms ook wonderbaarlijke reddingen. Ook die zijn deel van het verhaal van Flevoland en dus ook van Lelystad.

Met deze fietstocht willen we al deze aspecten van de geschiedenis van Lelystad aan bod laten komen.

De route is gebaseerd op het systeem van de fietsknooppunten. Voor een overzicht zie de laatste pagina.

Naar knooppunt 37

Startpunt is het “Symbool van de Gastvrijheid”, het beeld van André Volten op het Stationsplein.

Hier hebben we een goed zicht op het station van Lelystad.

Dit station, een mooi voorbeeld van “High Tech architectuur”, inmiddels het nieuwste rijksmonument!

In het station is een kunstwerk te zien.

<https://www.openmonumentendag.nl/monument/station-lelystad-centrum/>

In het station is een tentoonstelling te zien van maquettes van LandArt.

Van hieruit is ook, tegenover het station, het Stadhuis te zien. Door latere bebouwing is het niet zo makkelijk te zien. Op de foto hiernaast wel, dit is een foto uit begin 1990. Het stadhuis is een mooi voorbeeld van het neo-modernisme. Zeker de moeite waard om een kijkje te nemen wanneer het open is.

We gaan linksaf, we nemen het fietspad richting knooppunt 37. Bij de bocht naar rechts vinden we links, wat verscholen, **knooppunt 37**.

Naar knooppunt 39

We volgen het fietspad naar knooppunt 39. Recht vooruit zien we een opvallend oranje gebouw. Het theater “de AGORA”.

<https://www.openmonumentendag.nl/monument/agora-theater/>

Vóór de Agora slaan we linksaf. We komen nu bij een stoplicht. Het bordje richting knooppunt 39 geeft aan dat we na het stoplicht een klein stukje links gaan en dan rechtdoor. Dat is niet juist, we moeten, als we het stoplicht gepasseerd zijn, een klein stukje naar rechts en dan naar links.

We komen dan eerst langs het kunstwerk de “Zeebodem”. De glazen plaat geeft aan, hoe hoog het water komt, wanneer de dijk het zou begeven. Daarna komen we langs de “Kubus”. Gebouwd als cultureel centrum en nog steeds in gebruik. Een bijzonder gebouw, een schoolvoorbeeld van het structuralisme en een gemeentelijk monument.

<https://www.openmonumentendag.nl/monument/de-kubus/>

Steeds rechtdoor, dan vinden we tenslotte knooppunt 39.

Dit is het terrein van de voormalige Scholengemeenschap Lelystad, “SGL”, nu opvang locatie voor Oekraïners.

Landelijk bekend vanwege niet alleen de experimentele bouw (vooral inrichting) maar vooral ook door de onderwijsexperimenten.

<https://www.openmonumentendag.nl/monument/sgl-scholen-gemeenschap-lelystad/>

Via knooppunten 36 en 35 naar knooppunt 33.

Onder het spoor door bereiken we snel knooppunt 36. Van hieruit gaan we naar knooppunt 35 en van daaruit naar knooppunt 33. Het is een lang fietspad, het “Zoompad” (links huizen, rechts bos).

Knooppunt 33 ligt midden in het Bataviakwartier, het toeristisch centrum van Lelystad. Met natuurlijk de outlet “Batavia Stad”, hier is zoveel meer te zien en te beleven.

Hier is museum Batavialand, dat op zondag gratis is te bezoeken (met uitzondering van de werf). Het museum heeft o.a. een met een enorm wandkleed voorstellend de geschiedenis van Flevoland en tentoonstellingen over de Swifterbantcultuur, scheepsarcheologie en scheepswerf. Het is zeer de moeite waard.

We hebben bij dit knooppunt ook een goed zicht op “Exposure van Anthony Gormly” (ook wel bekend hurkende man, en minder fraai, poepende man). Dit beeld is zo langzamerhand het symbool voor heel Flevoland.

<https://www.openmonumentendag.nl/monument/exposure-knielende-man/>

De Batavia is op dit moment in het dok van Amsterdam en komt binnenkort terug op het land

Wanneer we naar dit beeld kijken en ons omdraaien zien we de TV-toren. In de avond groen verlicht, dag en nacht van verre het baken voor Lelystad.

Ook zijn vanaf hier de Houtribsluizen goed te zien, en vooral ook de spuisluizen.

<https://www.openmonumentendag.nl/monument/houtribsluizen/>

Hier is ook het vertrek van de boot naar de Markerwadden, maar dat is niet te combineren met deze fietstocht. Voor een volgende keer !

Via knooppunt 30 naar knooppunt 25

Langs deze route staan een serie informatieborden, “de Waterwandelweg”.

We komen aan op het Werkeiland, waar zondag 13 september een hele serie activiteiten worden georganiseerd

<https://www.openmonumentendag.nl/monument/werkeiland-lelystad-haven-2/>

Naar knooppunt 24.

Dit fietspad is niet echt geschikt om te fietsen, beter is het om terug te gaan, onder de weg door en het fietspad aan de andere kant te nemen. We komen dan aan het begin van de Knardijk, een dijk die zijn functie als dijk na inpoldering van Zuidelijk Flevoland verloren heeft. Rechts zien we de Oostvaardersplassen, onderdeel van “Nationaal Park Nieuw Land”.

We volgen deze dijk een heel eind. Dit gebied zou in aanmerking moeten komen voor een provinciaal monument.

<https://www.openmonumentendag.nl/monument/knardijk/>

Via knooppunt 23 naar knooppunt 20

Via het “Toeristisch Overstap Punt”, en het bezoekerscentrum van Staatsbosbeheer, met toilet en horecagelegenheid gaan we onder het spoor door en komen we bij knooppunt 20.

Naar knooppunt 8

Op weg naar knooppunt 8 komen we langs een doorzichtpaneel van een scheepswrak, de “OC60”.

Eén van de vele die na de drooglegging van de polder is gevonden. Het gaat hier om een waterschip, een schip met bun om vis vers te houden. Dit schip is niet opgegraven, het ligt hier nog steeds.

Zie Museum Batavialand, daar wordt een soortgelijk schip tentoongesteld.

<https://www.openmonumentendag.nl/monument/scheepswrak-waterschip-17de-eeuw-oc60/>

Naar knooppunt 45

We gaan over de lage Knarsluis en over de A7. Even na het passeren van de A7 stond het kunstwerk van Rudi van de Wint “De Tong” (vroeger “De Tong van Lucifer”). Door koperdieven is dit beeld ontmanteld en nu weggehaald.

Na knooppunt 45 kunnen we een “short cut” nemen naar knooppunt 73 (Natuurpark).

Naar knooppunt 47 (voor de doorzetters)

Het is ca 4 km langs de Knardijk. Bij knooppunt 47 rijden we nog een klein stukje door richting 46. Hier zien we het doorzichtpaneel Knarhaven.

Tijdens de inpoldering van Oostelijk Flevoland was hier een haven.

De contouren zijn er nog steeds te zien

<https://www.openmonumentendag.nl/monument/knarhaven/>

Naar knooppunt 81

Na enkele honderden meters zien we een paal met vliegtuig. Dit type palen zijn geplaatst door de Stichting “Aircrew Forever” uit Dronten. Het gaat hier om de Boeing B17 “Invictus”. Uiteindelijk zijn 3 bemanningsleden opgepikt uit het water.

<https://www.openmonumentendag.nl/monument/vliegtuigwrak-boeing-b-17-g-42-3486-invictus/>

Naar knooppunt 82

Van 81 naar 82 is het maar een heel kort stukje. Rechts is een doorzichtpaneel van het dorp Larsen te zien. Dit dorp is nooit gebouwd, in tegenstelling tot de Noord-Oost polder is het aantal dorpen in Flevoland beperkt gebleven. Maar Larsen is als naam nog steeds terug te vinden in bijvoorbeeld Larserbos en Larserdreef.

<https://www.openmonumentendag.nl/monument/larsen-het-dorp-dat-er-nooit-is-gekomen/>

Naar knooppunt 84

Vanaf dit knooppunt is het mogelijk om Luchtvaart Museum “Aviodrome” te bezoeken.

Via knooppunt 73 naar knooppunt 85.

Hier vinden we het Toeristisch Overstap Punt en Natuurpark.

Op het plein vóór het bezoekerscentrum en restaurant geven borden de richting aan voor het Archeologisch Openlucht Museum “Swifterkamp”. Een deel is altijd te bezoeken, het andere deel is alleen op de woensdagmiddag en zondag open.

<https://www.openmonumentendag.nl/monument/archeologisch-openluchtmuseum-swifterkamp/>

Via knooppunt 85 naar knooppunt 86

De knooppuntenrouteroute door het natuurpark is niet altijd goed aangegeven. Het eerste stuk is het minst goed aangegeven. Ga in elk geval na het verblijf van de otters rechtsaf.

Via knooppunten 87, 88, 89, 64 naar 55.

Na knooppunt 64 richting 55 zijn we op de Zilverparkkade en zien we links het Ziekenhuis (dependance van Harderwijks St. Jansdal). Begonnen als Zuiderzee Ziekenhuis heeft het een roerige geschiedenis beleefd. Landelijk bekendheid heeft het gekregen door de serie Medisch Centrum West.

Er zijn plannen voor een nieuw ziekenhuis, wat overblijft van het oude ziekenhuis is onzeker.

<https://www.openmonumentendag.nl/monument/st-jansdal-ziekenhuis-voormalig-zuiderzee-ziekenhuis/>

Rechts zien we de mini-skyline van Lelystad. Bekende architecten hebben hier hun sporen verdiend.

Naar knooppunt 37

Als we bij knooppunt 55 zijn, zien we weer het beeld “de Gastvrijheid” en het station, het beginpunt van deze fietstocht.

37 → 39 → 36 → 35 → 33 → 30 → 25 → 24 → 23 →
 1.9 km 627 m 621 m 1.8 km 1.7 km 1.6 km 1.9 km 2.0 km 2.8 km

20 → 08 → 08 → 45 → 47 → 81 → 82 → 84 → 73 →
 760 m 115 m 1.8 km 4.3 km 5.1 km 705 m 1.9 km 2.7 km 589 m

85 → 86 → 87 → 88 → 88 → 88 → 89 → 64 → 55 → 37
 3.3 km 685 m 582 m 224 m 224 m 689 m 2.3 km 653 m 624 m